

Mátészalkai Távhőszolgáltató Kft
4700 Mátészalka, Munkácsy út.17..

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

Érvényes: 2021. január 1-jétől

Mátészalka, 2021. március 31.

**MÁTÉSZALKAI
TÁVHŐSZOLGÁLTATÓ KFT.**
4700 Mátészalka, Munkácsy út 17.
Adószám: 11247269-2-15

Dankó Attila
ügyvezető

TARTALOMJEGYZÉK

I. AZ ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZAT, CÉLJA, TARTALMA	3
1. Az értékelési szabályzat célja.....	3
2. Az értékelési szabályzat tartalma	3
II. AZ ÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI.....	5
III. AZ ÉRTÉKELÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI.....	6
1. Az eszközök értékelése	6
1.1. Az eszközök értékelésére vonatkozó közös szabályok	6
1.2. Egyes eszközök bekerülési értéke	6
1.3. Az eszközök értékelésének szabályai, Az értékelés, értékvesztés, értékhelyesbítés, értékcsökkenés elszámolásának általános és speciális szabályai.....	11
1.3.1. Értékelés.....	11
1.3.2. Értékvesztés.....	11
1.3.3. Értékhelyesbítés	12
1.3.4. Terv szerinti értékcsökkenés.....	12
1.3.5. Terven felüli értékcsökkenés	13
1.3.6. Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszairásának szabályai.....	13
1.4. Az eszközök mérlegtételeinek értékelése.....	14
1.4.1. Immateriális javak	14
1.4.2. Tárgyi eszközök	14
1.4.3. A befektetett pénzügyi eszközök.....	14
1.4.4. Készletek	15
1.4.5. Pénzeszközök értékelése	16
1.4.6. Követelések	17
1.2.6. A forgóeszközök között kimutatott értékpapírok mérlegben szereplő értéke	21
1.4.7. Aktív időbeli elhatárolások értékelése	21
2. A források értékelése.....	22
2.1. A saját tőke értékelése.....	22
2.1.1. A jegyzett tőke értéke.....	22
2.1.2. A tőketartalék	22
2.1.3. Eredménytartalék	22
2.1.4. Lekötött tartalék	22
2.1.5. Értékelési tartalék.....	22
2.1.6. Adózott eredmény	22
2.2. Céltartalék értékelése	22
2.3. A kötelezettségek értékelése	23
2.4. Passzív időbeli elhatárolások értékelése	23
2.5. Sajátos értékelési szabályok	23
2.6. Speciális értékelési szabályok	24
IV. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	24

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

A Mátészalkai Távhőszolgáltató Kft (továbbiakban Társaság) értékelési szabályzatát a számvitelről szóló módosított 2000. évi C. törvény, valamint a számviteli politikában rögzített alapelvek alapján a következők szerint határozom meg.

I.

AZ ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZAT, CÉLJA, TARTALMA

1. Az értékelési szabályzat célja

Az eszközök és források értékelési szabályzatának célja, hogy

- a Társaságunk adottságait és sajátosságait figyelembe véve, a számviteli törvény által biztosított választási lehetőségeket egyértelművé tegye, az értékelés során követendő eljárásokat a társaságunk vezetői és szakemberei számára, továbbá a könyvvizsgáló és minden külső felhasználó számára,
- a számvitelről szóló 2000. évi C. törvényben (Sztv.) rögzített előírások alapján meghatározásra kerüljenek azok az értékelési elvek, módszerek, amelyekkel társaságunk az eszközeinek és forrásainak mérlegértékét megállapítja, továbbá
- rögzítésre kerüljenek azok az értékelési szabályok, amelyek alkalmazása - a számviteli törvény felhatalmazása alapján - társaságunk döntésén alapul.

2. Az értékelési szabályzat tartalma

Az értékelési szabályzat a - számviteli törvény, valamint társaságunk számviteli politikájának előírásait figyelembe véve - a következő témákhoz kapcsolódóan tartalmaz előírásokat:

- Általános értékelési szabályok,
- Az eszközök értékelése
 - Az eszközök bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke
 - A befektetett eszközök értékhelyesbitése
 - Immateriális javak értékelése
 - Tárgyi eszközök értékének meghatározása a mérlegben
 - Befektetett pénzügyi eszközök értékelése
 - A készletek értékelése
 - Követelések értékelése
 - = Vevők értékelése
 - = Váltókövetelések értékelése
 - = Egyéb követelések értékelése
 - = Külföldi pénzügyi értékre szóló követelések értékelése
 - Forgóeszközök között kimutatott értékpapírok értékelése
 - = Értékpapírok beszerzési értéke
 - = Értékpapírok értéke a mérlegben
 - Pénzeszközök értékelése
 - = Forintban lévő pénzeszközök értékelése
 - = Devizás, valutás pénzeszközök értékelése
 - Aktív időbeli elhatárolások értékelése
- Források értékelése

-
- Saját tőke értékelése
 - = Jegyzett tőke értéke
 - = Tőketartalék
 - = Eredménytartalék
 - = Lekötött tartalék
 - = Értékelési tartalék
 - = Adózott eredmény
 - Céltartalék értékelése
 - Kötelezettségek értékelése
 - Passzív időbeli elhatárolások értékelése

II. AZ ÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

A Szabályzat Általános részben célszerű meghatározni a fontosabb fogalmakat annak érdekében, hogy azok további alkalmazása egyértelmű legyen.

Javasolt fogalmi meghatározások a következők lehetnek:

- **Értékelés:** az eszközök és a források könyvviteli nyilvántartásba vételhez alkalmazott értékének és az éves költségvetési beszámoló mérlegébe kerülő értékének meghatározását jelenti.
- **Minősítés:** döntés az adott eszköz, befektetett eszközök, illetve forgóeszközök, azon belül az egyes eszközcsoportok közé való besorolásáról.
- **Vételár:** a termékek, szolgáltatások beszerzése, értékesítése után fizetett, kapott, felárral növelt, engedményekkel csökkentett, áfát nem tartalmazó ellenérték, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír esetén ide nem értve az Sztv. 50. § (3) bekezdése szerinti vételárban lévő felhalmozott kamatot.
- **Felújítás:** az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló időszakonként visszatérő olyan tevékenység, amely mindenképpen azzal jár, hogy az adott eszköz élettartama megnövekszik, eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően vagy teljesen visszaáll, az előállított termékek minősége vagy az adott eszköz használata jelentősen javul és így a felújítás pótlólagos ráfordításából a jövőben gazdasági előnyök származnak. Felújítás és korszerűsítés is, ha az a korszerű technika alkalmazásával a tárgyi eszköz egyes része az eredetitől eltér, megoldásával vagy kicserélésével a tárgyi eszköz üzembiztonságát, teljesítőképességét, használhatóságát vagy gazdaságosságát növeli. A tárgyi eszközt akkor kell felújítani, amikor folyamatosan, rendszeresen elvégzett karbantartás mellett a tárgyi eszköz oly mértékben elhasználódott (szerkezeti elemei elöregedtek), amely elhasználódottság már a rendeltetésszerű használatot veszélyezteti. Nem felújítás az elmaradt és felhalmozódó karbantartás egy időben való elvégzése, függetlenül a kiadások nagyságától.
- **Karbantartás:** a használatban lévő tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási tevékenység, ideértve a tervszerű megelőző karbantartást, a hosszabb időszakonként, de rendszeresen visszatérő nagyjavítást, és mindazon javítási, karbantartási tevékenységet, amelyet a rendeltetésszerű használat érdekében el kell végezni, amely a folyamatos elhasználódás rendszeres helyreállítását eredményezi.

Az eszközök és források értékelésénél a számviteli politikában rögzített vállalkozás folytatás elve, az egyedi értékelés, a valóság és az óvatosság elvét kell alapul venni.

Az előző évi mérlegkészítésnél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változást előidéző tényezők tartósan – legalább egy éven túl – jelentkeznek, és emiatt a változások állandóak, tartósnak minősülnek. Ebben az esetben a változást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat a kiegészítő mellékletben részletezni kell.

Az eszközöket és kötelezettségeket leltározással, egyeztetéssel ellenőrizni és egyedenként értékelni kell, kivéve, ha a számviteli politikában rögzített esetekben a csoportos értékelés is megengedhető.

Társaságunk a csoportos értékelés módszerét nem alkalmazza.

Az egyes mérlegtételek értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, a mérlegkészítés napjáig bekövetkezett és ismertté vált.

III.

AZ ÉRTÉKELÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI

1. Az eszközök értékelése

1.1. Az eszközök értékelésére vonatkozó közös szabályok

A Társaság az eszközök és források értékelésénél figyelembe veszi a következő jogszabályi előírásokat:

- bekerülési érték megállapításához: Sztv. 47. § (9) bekezdésében, Sztv. 48. § (1), (2) bekezdésében, Sztv. 51. §-ban, 62. § (2) foglaltakat,
- az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének és értékhelyesbitésének megállapításához: Sztv. 52. § (1), (2), (5), (6) és (7) bekezdésében, az Sztv. 53. § (1) bekezdés b) és c) pontjában, a Sztv. 54–56. §-okban, a Sztv. 57. § (2) bekezdésében, a Sztv. 58. §(1), (2), (3), (5), (6), (7), (8) és (9) bekezdésében, a Sztv. 57. § (3) bekezdésében foglaltakat,
- a mérlegtételek értékelésénél a Sztv. 46. §-ban foglaltakat.

Az egyes mérlegtételek értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, a mérlegkészítés napjáig bekövetkezett és ismertté vált.

Az eszközöket bekerülési (beszerzési, illetve előállítási) értéknél magasabb értéken – kivéve a Sztv. 57. §-ban, illetve a társaságunk számviteli politikájában foglalt előírásokat – nem szabad a mérlegbe felvenni.

1.2. Egyes eszközök bekerülési értéke

a) *Immateriális javak, tárgyi eszközök bekerülési értéke*

Az eszköz bekerülési (beszerzési, előállítási) értéke az eszköz megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az esz-
közhöz egyedileg hozzákapcsolható tételek együttes összege.

A bekerülési (beszerzési) érték az engedményekkel csökkentett, felárrakkal növelt vételárat, továbbá az eszköz beszerzésével, üzembe helyezésével, raktárba történt beszállításával kapcsolatban felmerült szállítási és rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési, közvetítői tevékenység ellenértékét, díjait (ezen tevékenységeknek saját vállalkozásban történt végzése esetén az Sztv. 51. § szerinti közvetlen önköltség aktivált értékét), a bizományi díjat, a beszerzéshez kapcsolódó adókat és adójellegű tételeket, a vámterheket foglalja magában.

A bekerülési (beszerzési) érték részét képezi továbbá az eszközök beszerzéséhez szorosan kapcsolódó

- vagyonszerzési illeték,
- az előzetesen felszámított, de le nem vonható általános forgalmi adó (csak tételes!),
- a jogszabályon alapuló hatósági igazgatási, szolgáltatási díj,
- egyéb hatósági igazgatási, szolgáltatási eljárási díj (környezetvédelmi termékdíj, szakértői díj),
- bizományosi díj, vásárolt vételi opció díja,

- az eszköz beszerzéséhez, előállításához közvetlenül kapcsolódóan igénybe vett hitel, kölcsön
 - felvétele előtt fizetett bankgarancia díja,
 - szerződésben meghatározott, a hitel igénybevétele miatt fizetett kezelési díj, folyósítási jutalék, a hitel igénybevételéig felszámított rendelkezésre tartási jutalék,
 - szerződés közjegyzői hitelesítésének díja
 - felvétele után az eszköz üzembe helyezéséig, a raktárba történő beszállításig terjedő időszakra elszámolt (időszakot terhelő) kamat.
- a beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó - az eszköz üzembe helyezéséig terjedő időszakra elszámolt (időszakot terhelő) - biztosítási díj, továbbá
- a beruházáshoz, a vagyoni értékű joghoz közvetlenül kapcsolódó devizakötelezettség - az eszköz üzembe helyezéséig terjedő időszakra elszámolt (időszakot terhelő) - árfolyam különbözete,
- a beruházás tervezés, a beruházás előkészítés, a beruházás lebonyolítás, az új technológia elsajátítás (a betanítás) díjai, közvetlen költségei,
- földgáz, villamos energia, ivóvíz beszerzése esetén a földgáz egyetemes szolgáltató, a földgázkereskedő, a villamos energia egyetemes szolgáltató, a villamosenergia-kereskedő, az ivóvíz-szolgáltató által a földgáz, a villamos energia, az ivóvíz végfelhasználónak (fogyasztónak) történő értékesítésről kiállított számlában szereplő, külön jogszabály szerint kötelezően felszámított díjak, tételek.

A bekerülési (beszerzési) érték részét képező, az előzőekben felsorolt tételeket a felmerüléskor, a gazdasági esemény megtörténteikor (legkésőbb üzembe helyezéskor) kell számításba venni a számlázott, a kivetett összegben.

Abban az esetben, ha az eszköz bekerülési értéket meghatározó összes bizonylat – mely alapja a bekerülési érték meghatározásának – az üzembe helyezéskor még nem állnak rendelkezésre, úgy azokat az eszközöket a szerződés szerinti, jogszabályi előírás szerinti, illetve az ismert piaci információk alapján kell a bekerülési értékben számba venni. (pl. utólag kivetett vámteher, illeték, még nem számlázott minőségi engedmény, stb.)

Az eszköz értékét ilyen esetben csak akkor kell módosítani, ha a tervezett és tényleges összeg közötti különbség a bekerülési értéket jelentősen módosítja. Jelentős eltérésnek kell tekinteni, ha - az Sztv. 47.§ (9) bekezdése alapján

- nagyértékű eszköz esetében az eltérés **a bekerülési érték 10%-át eléri**, vagy meghaladja,
- kis értékű eszközök esetében annak összege az **100 000Ft-ot eléri**, vagy meghaladja.

A bekerülési (beszerzési) értéknek nem része

- a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adó, továbbá
- az általános forgalmi adóról szóló törvény szerint ellenérték arányában megosztott előzetesen felszámított általános forgalmi adó le nem vonható hányada.

A bekerülési érték részét képező elemek részletes tartalma

➤ *Belföldről történő vásárlás esetén*

A beszerzési ár megállapításánál a levonható ÁFA nélküli számla szerinti árból kell kiindulni.

A le nem vonható ÁFA függetlenül attól, hogy az eszköz, vagy a társaság tevékenység jellege miatt nem vonható le minden esetben része a bekerülési értéknek. Az ellenérték (árbevétel) arányában megosztandó és a megosztást követően le nem vonható ÁFA nem része a bekerülési értéknek. A vételárat korrigálni kell a konkrét eszökhöz kapcsolódó engedményekkel és felárakkal. Az utólag, forgalom alapján kapott, nem számlázott engedménnyel a bekerülési értéket nem lehet módosítani.

➤ *Külföldről (devizáért, valutáért) történő vásárlás esetén*

Amennyiben a vásárlás ellenértékének kiegyenlítése számla alapján devizában, külföldi valutában történik, akkor a számla szerinti – levonható ÁFA-t nem tartalmazó – devizának, valutának az eszköz beszerzésekor (teljesítésekor) érvényes, a társaságunk számviteli politikájában meghatározott árfolyamon átszámított forintérték alapján kell a bekerülési értéket megállapítani.

Ha a vásárlás ellenértékének kiegyenlítése exportáruval, export-szolgáltatással történik (barter-ügylet), a beszerzés forintértékét az első ügylet (export vagy import) teljesítésének napján érvényes, a társaságunk számviteli politikájában rögzített árfolyamon kell meghatározni.

➤ *Saját előállítású eszközök értéke vásárlás esetén*

Saját előállítás esetén az eszköz bekerülési (előállítási) értékének részét képezik azok a költségek, amelyek

- az eszköz (termék) előállítása, üzembe helyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, eredeti állagának helyreállítása során közvetlenül felmerülnek,
- az előállítással szoros kapcsolatban vannak,
- az eszközre (termékre) mutatók alapján elszámolhatók.

Tárgyi eszközök költségei között kell elszámolni az idegen vállalkozó által megvalósított beruházáshoz a társaságunk által biztosított

- vásárolt anyagok bekerülési értékét,
- a saját előállítású termékek, nyújtott szolgáltatások közvetlen önköltségét,
- a vásárolt anyag, saját előállítású termék tényleges beépítésekor, a szolgáltatásnyújtással egyidejűleg.

➤ *Nem pénzbeli (vagyoni) hozzájárulásként (apport), pótbefizetésként átvett (kapott) eszköz bekerülési (beszerzési) értéke*

A nem pénzbeli (vagyoni) hozzájárulásként, a pótbefizetésként átvett (kapott) eszköz, létesítő okiratban, annak módosításában, illetve a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozatban meghatározott értéke minősül (beszerzési) bekerülési értéknek. A könyvvizsgálónak – ha jogszabály előírja – véleményt kell adnia a nem pénzbeli (vagyoni) hozzájárulásként átadandó eszköz értékéről. Az apport értéke a könyvvizsgáló által megállapított értéknél magasabb nem lehet.

➤ ***A követelés fejében átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke***

A követelés fejében átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz megállapodás, csereszerződés, vagyonfelosztási javaslat szerinti (számlázott, bizonylatolt) értéke.

➤ ***A részesedés fejében átvett eszköz értéke***

A részesedés fejében átvett eszköz esetén a bekerülési értéke a gazdasági társaság által közölt, illetve számlázott érték.

➤ ***Térítés nélkül átvett eszköz értéke***

Térítés nélkül átvett eszköz esetén az eszköznek az állományba vétel időpontjában ismert piaci értéke minősül bekerülési értéknek, ha jogszabály eltérően nem rendelkezik.

➤ ***Többletként fellelt, ajándékként, hagyatékként kapott eszköz értéke***

A többletként – csak nem adminisztrációs hibából származó többlet – fellelt, illetve az ajándékba, hagyatékként kapott eszköz esetén a bekerülési érték az eszköznek az állományba vétel időpontjában ismert forgalmi értéke, ha jogszabály eltérően nem rendelkezik.

Az adminisztrációs hibából származó többletet az önellenőrzés szabályai szerint kell elszámolni.

➤ ***Csere útján beszerzett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke***

A csere útján beszerzett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz csereszerződés szerinti értéke, a cserébe adott eszköz eladási ára.

A bekerülési értéket módosító tételek

Az a) pontban megjelölt összeget módosítani kell mindazokkal a tételekkel (összegekkel), amelyek az eszköz megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerültek, és az eszközhöz egyedileg hozzá kapcsolhatók. Az eszköz megszerzéséhez közvetlenül hozzá kapcsolható tételként kell figyelembe venni a következőket:

- Az idegenek által végzett **szállítási és rakodási** tevékenységet a levonható ÁFA nélküli számla szerinti áron, a saját eszközökkel végzett szállítási és rakodási tevékenységet közvetlen költségen.
- Az egyedi eszközhöz kapcsolható **felárakat**, melyek növelik az eszköz értékét, valamint az egyedi eszközhöz kapcsolódó **engedményeket**, melyek csökkentik a bekerülési értéket. Nem lehet figyelembe venni a nem közvetlenül az eszközhöz kapcsolódó, nem számlázott engedményeket (rabatt, skonto).
- A **közvetítői díjakat, bizományi díjakat** az eszköz megszerzése érdekében számla alapján fizetett összegeket.
- A külföldről (import) történő beszerzések esetén felmerülő **vámot, vámkezelési díjat** a vámhatóság által kivetett összegben.
- A megszerzéshez kapcsolódó **adókat, fizetendő illetéket** abban az esetben, ha azokat a megszerzéskor kell fizetni, illetve ha a számla szerinti ár részét képezik.
- A bekerülési érték részét képező **vissza nem igényelhető ÁFA-t**.
- A tárgyi eszközhöz kapcsolódó **alapozási, szerelési költséget**, függetlenül attól, hogy azt a társaságunk, vagy valamely más vállalkozás végezte.
- A tárgyi eszközzel kapcsolatban felmerült **üzembe helyezési költséget, a próbaüzemeltetés költségét**.

- Az időarányosan felmerült **biztosítási díjat**. Tárgyi eszközök esetében a biztosítási díjat az üzembe helyezésig terjedő időre kell figyelembe venni a bekerülési értékben. Az üzembe helyezést követően felmerült biztosítási díjat a költségek között kell elszámolni.
- A tárgyi eszközöknél, immateriális javaknál az eszközök beszerzéséhez kapcsolódó **hitelek** (kölcsönök) **után fizetendő kamatot** az üzembe hitelezésig terjedő időre, a vásárolt készleteknél a raktárba történő beszállításig. A beruházásra adott előleg után – annak elszámolásáig – a beruházásra elkülönített pénzeszköz után – annak felhasználásáig – kapott kamat üzembe helyezésig számított időarányos összege, maximum a bekerülési értékben elszámolt fizetett kamat összegéig csökkenti a bekerülési értékben figyelembe vehető fizetett kamatokat. Az eszköz használatba vételét követő időszakra jutó hitelkamat a pénzügyi műveletek ráfordításai között fizetendő, kamatként számolandó el.
- A beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó – devizaszámlán meglévő devizakészlettel nem fedezett - **devizakötelezettségnek** az üzembe helyezésig elszámolt **árfolyam különbözete**.
- A tárgyi eszköz bekerülési értékének részét képezik a beruházás tervezése, előkészítése, lebonyolítása, az új technológia elsajátítás (betanítás) díja, azok közvetlen költségei.

b) Részesedések, értékpapírok bekerülési értéke

A Kft-ben lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetést a társasági szerződésben meghatározott alapításkori értékben, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett könyv szerinti értékben kell értékelni, ha

- a Kft. piaci megítélése tartósan – a mérlegkészítés napját megelőzően legalább egy éven keresztül – nem csökken;
- a Kft-be befektetett összeg a gazdasági társaság megszűnésekor várhatóan megtérül;
- a saját tőke értékének a befektetés névértékével arányos része nem csökken a befektetés könyv szerinti értéke alá.

Az egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírokat tényleges beszerzési áron kell értékelni mindaddig, amíg azok értéke tartósan – a mérlegkészítés napját megelőzően legalább egy éven keresztül – nem csökkent.

Kft-nél a nem pénzbeli betétként kapott eszköz (apport) társasági szerződésben (alapszabályban) meghatározott – a le nem vonható általános forgalmi adót is magában foglaló – értéke beszerzési árának minősül.

Üzleti vagy cégérték beszerzési árán a megvásárolt társaságért, vállalatért fizetett ellenérték és a megvásárolt társaság, vállalat egyes eszközeinek a kötelezettségekkel csökkentett – e törvény szerinti értékeléssel kialakított – értéke közötti különbözetet kell érteni, ha a fizetett ellenérték a magasabb.

A befektetett, illetve a forgóeszközök között kimutatott kamatozó értékpapírok beszerzési ára nem tartalmazhatja a vételárban lévő kamat összegét.

A térítés nélkül (a visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszköz beszerzési ára az átadónál kimutatott nyilvántartás szerinti (legfeljebb forgalmi, piaci) érték, illetve az ajándékként, hagyatékként kapott eszköz, továbbá a többletként fellelt eszköz esetében az eszköznek az állományba vétel időpontjában meglévő piaci értéke.

c) Készletek bekerülési értéke

Az anyagok készleteit tényleges beszerzési áron tartjuk nyilván. Az anyagfelhasználások értékének megállapítása a FIFO módszer alkalmazásával történik. Az anyagkészlet-számlákhoz kapcsolódó analitikus nyilvántartások mind mennyiségben, mind értékben vezetjük, az analitika és a főkönyv egyezősége év közben is biztosítható. Ennek megfelelően az alkalmazott leltározási módszer az anyagkészletek esetében az analitikus nyilvántartások alapján összeállított leltár.

A kereskedelmi árukészletek nyilvántartásánál alkalmazott módszer a tényleges beszerzési áron való nyilvántartás, a készletszámlák folyamatos vezetése mellett. A készletszámlákhoz mennyiségben és értékben folyamatosan vezetett analitikus nyilvántartás kapcsolódik, így a leltározás az analitikus nyilvántartások alapján kerül végrehajtásra.

d) A pénzeszközök bekerülési értéke

A forint pénzeszközök bekerülési értéke a befizetett, jóváírt forintösszeg.

e) A követelések, követelés jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke

A forintban kifizetett *követelés jellegű sajátos elszámolások és egyéb sajátos eszközoldali elszámolások bekerülési értéke* az átutalt vagy megfizetett - előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeg.

f) A kötelezettségek, a kötelezettség jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke

A forintban kapott *kötelezettség jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke* az átutalt, megfizetett - előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeg.

1.3. Az eszközök értékelésének szabályai, Az értékelés, értékvesztés, értékhelyesbítés, értékcsökkenés elszámolásának általános és speciális szabályai

1.3.1. Értékelés

Társaságunknál a mérlegtételek értékelésének általános szabályaira a Sztv. 46. §-át kell alkalmazni.

1.3.2. Értékvesztés

Az Sztv. 18. § (1) bekezdése alapján, az említett jogszabályban meghatározott eszközök után értékvesztést kell elszámolni. Az értékvesztés elszámolására az Sztv. 18. § (2)–(7) bekezdésben foglalt eltérésekkel az Sztv. 54–56. §-át kell alkalmazni.

A nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök és forgóeszközök között kimutatott gazdasági társaságban lévő részesedések, készletek és a követelések értékvesztésének elszámolása során akkor kell a különbözetet jelentős összegűnek tekinteni, ha az értékvesztés összege meghaladja a bekerülési érték 10%-át, de legalább a százezer – tulajdonosi joggyakorló szervezeteknél a részesedések esetén a tízmillió forintot. Az értékvesztéseket minden esetben dokumentálni szükséges.

Ha a vásárolt készlet (anyag, áru) beszerzési ára magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor azt a mérlegben a tényleges piaci értéken, ha pedig a saját termelésű készlet (befejezetlen termelés, félkész és késztermék, állat) előállítási költsége magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert és várható eladási ára, akkor azt a mérlegben a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett eladási áron kell kimutatni, a készlet értékének csökkentésével.

A vásárolt készlet beszerzési árát, illetve a saját termelésű készlet előállításának költségét csökkenten kell a mérlegben szerepeltetni, ha a készlet a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szállítási feltétel, szakmai előírás, stb.), illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg, ha megromlott, ha felhasználása, értékesítése kétségesé vált, ha feleslegessé vált. A készletek értékének csökkentését ez esetben addig a mértékig kell elvégezni, hogy a készlet a használhatóságnak (az értékesíthetőségnek) megfelelő mérlegkészítéskor érvényes (ismert) piaci értéken (legalább haszonanyagáron, illetve hulladékértéken) szerepeljen a mérlegben.

Az értékvesztés összege az egy évnél régebben beszerezett – fajlagosan kis értékű – készleteknél (ahol a nyilvántartásokon való keresztülvezetés költsége meghaladja az értékvesztés összegét), a vállalkozó által kialakított készletcsoportok könyv szerinti értékének arányában is meghatározható.

A gazdasági társaságokban lévő – tulajdoni részesedést jelentő – befektetésnél értékvesztést kell elszámolni, amennyiben a Sztv. 34. § (3) bekezdésében foglalt feltételek valamelyike nem teljesül. Az értékvesztés elszámolása során a befektetés könyv szerinti értéke a gazdasági társaság saját tőkéjéből a befektetés névértékével arányos összegig csökkenthető.

Az egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírok nyilvántartás szerinti értékét csökkenteni kell akkor, ha a mérlegkészítés napját megelőzően legalább egy éven keresztül a piaci megítélése alacsonyabb, mint a nyilvántartás szerinti érték. Az egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírok nyilvántartás szerinti értékét addig kell csökkenteni, hogy azok a mérlegben a mérleg készítésekor érvényes (ismert) piaci megítélésnek megfelelő értéken szerepeljenek.

1.3.3. Értékhelyesbítés

Társaságunk értékhelyesbítést nem alkalmaz.

1.3.4. Terv szerinti értékcsökkenés

- Az immateriális javak, tárgyi eszközök után terv szerinti értékcsökkenést kell elszámolni. Az értékcsökkenésre az Szt. 52. § (1), (2) és (5)-(7) bekezdését kell alkalmazni.
- az immateriális javaknak, a tárgyi eszközöknek a bekerülési értékét (beszerzési, illetve előállítás) azokra az évekre kell felosztani, amelyekben ezeket az eszközöket előreláthatóan használni fogják (az értékcsökkenés elszámolása);
- Az üzembe helyezés időpontja az eszköz alap tevékenység keretében történő rendelkezésszerű hasznosításának a kezdő időpontja. Az üzembe helyezést hitelt érdemlő módon dokumentálni kell.
- Terv szerinti értékcsökkenést a már rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett immateriális javak, tárgyi eszközök után kell elszámolni addig, amíg azokat rendeltetésüknek megfelelően használják.
- A kisértékű immateriális javak bekerülési értéke a beszerzést, a kisértékű tárgyi eszközök bekerülési értéke az üzembe helyezést, használatba vételt követően terv szerinti értékcsökkenésként egy összegben elszámolandó.
- A huszonötmillió forint bekerülési érték alatti gépek, berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti értékcsökkenése megállapítása során nem lehet maradványértéket meghatározni.

a) Az immateriális javak esetén a terv szerinti értékcsökkenés leírási kulcsa

- vagyoni értékű jogoknál 16% vagy a tervezett használati idő alapján megállapított lineáris kulcs,
- szellemi termékeknél 33%.

- b) A *tárgyi eszközök* terv szerinti értékcsökkenését a társasági adóról és az osztalékadó-ról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 2. számú mellékletében meghatározottak szerint kell elszámolni. Az állam tulajdonában álló közutak esetén alkalmazandó terv szerinti értékcsökkenés leírási kulcsa 3%. Az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok terv szerinti értékcsökkenésének leírási kulcsa azonos annak az ingatlannak a leírási kulcsával, amelyhez az adott vagyoni értékű jog kapcsolódik.
- Nem számolható el terv szerinti értékcsökkenés a földterület, a telek (a bányaművelés-re, veszélyes hulladék tárolására igénybe vett földterület, telek kivételével), az erdő, a képzőművészeti alkotás, a régészeti lelet, műemlék jellegű vagyontárgy bekerülési (beszerzési) értéke után, és az üzembe nem helyezett beruházásnál.
 - Az épület jellegét a három ismérv közül a rövidebb élettartamot jelentő alapján kell meghatározni. Az épületgépezet körébe tartozó gépek és berendezések értékcsökke-nését az épülettől függetlenül, a gépeknél megadott leírási kulcsokkal is el lehet szá-molni. Az épületbe beépített technológiai gépek és berendezések, az ezeket kiszolgáló vezetékek leírását az épülettől függetlenül, a gépeknél, illetve vezetékeknél megadott leírási kulcsok alapján kell megállapítani.

1.3.5. Terven felüli értékcsökkenés

Terven felüli értékcsökkenést kell az immateriális jószágnál, a tárgyi eszköznél elszámolni akkor, ha

- a szellemi termék, a tárgyi eszköz, a beruházás értéke tartósan lecsökken, mert a szel-lemi termék, a tárgyi eszköz, a beruházás a vállalkozási tevékenység változása miatt feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan;
- a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan, vagy egyáltalán nem érvényesíthető;
- a befejezett kísérleti fejlesztés révén megvalósuló tevékenységet korlátozzák, vagy megszüntetik, illetve az eredménytelen lesz.

Az érték csökkentését olyan mértékig kell végrehajtani, hogy az a), b), c) pontokban felsorolt immateriális javak, a tárgyi eszköz, a beruházás a használhatóságuknak meg-felelő, a mérlegkészítéskor érvényes (ismert) piaci értéken szerepeljenek a mérlegben.

Ha a Kft. szempontjából meghatározó jelentőségű tárgyi eszköznél az évenként elszámolásra kerülő értékcsökkenés megállapításakor (megtervezésekor) figyelembe vett körülményekben lényeges változás következett be, akkor az elszámolásra kerülő értékcsökkenési leírás megvál-toztatható, de az eredményre gyakorolt számszerűsített hatását a kiegészítő mellékletben kö-zölni kell.

Nem számolható el terv szerinti, illetve terven felüli értékcsökkenés a már teljesen leírt imma-teriális jószágnál, tárgyi eszköznél.

1.3.6. Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszairásának szabályai

Az eszközök terven felüli értékcsökkenésének és értékvesztésének visszairására a Szt. 57. § (2) bekezdését és 58. § (2) és (3) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy egyéb bevételek alatt az egyéb eredményszemléletű bevételeket kell érteni, és jelentősnek akkor kell tekinteni az eltérést, ha a piaci érték 10%-kal, de legalább százezer forinttal meghaladja a könyv szerinti értéket.

1.4. Az eszközök mérlegtételeinek értékelése

1.4.1. Immateriális javak

Az immateriális javak bekerülési (beszerzési, előállítási) értékét az elszámolt értékcsökkenéssel csökkentett, a visszairással növelt nettó értéken kell a mérlegben kimutatni. A terv szerinti amortizációt a társaságunk számviteli politikájában meghatározottak szerint kell elszámolni.

Az immateriális javak terven felüli értékcsökkenésének meghatározásához és annak visszairásához biztosítani kell az adatok összegyűjtését, az információk feldolgozását, valamint az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítését.

A terven felüli értékcsökkenés, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat **elkészítéséért gazdasági vezető felelős.**

A terven felüli értékcsökkenés, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat **jóváhagyására gazdasági vezető jogosult.**

A **vagyon értékű jogok** bekerülési (beszerzési) értéke a megszerzésükért fizetett összeg.

Az **üzleti vagy cégérték** bekerülési (beszerzési) értéke cégvásárlás esetén a Sztv. 3.§ (5) bekezdésének 1. pontja szerinti érték.

A **szellemi termék** bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke az érte fizetett, a Sztv.-ben meghatározott tartalmú ellenérték.

1.4.2. Tárgyi eszközök

A mérlegben a tárgyi eszközöket bekerülési értéken, illetve ezen bekerülési értéknek az elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenési leirással csökkentett, a terven felüli értékcsökkenési leírás visszairt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

A tárgyi eszközök terven felüli értékcsökkenésének meghatározásához és annak visszairásához biztosítani kell az adatok összegyűjtését, az információk feldolgozását, valamint az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítését.

A terven felüli értékcsökkenés, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat **elkészítéséért gazdasági vezető a felelős.**

A terven felüli értékcsökkenés, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat **jóváhagyására gazdasági vezető jogosult.**

1.4.3. A befektetett pénzügyi eszközök

A mérlegben a gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetést, valamint a hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírt bekerülési értéken, illetve a Sztv., és társaságunk számviteli politikája alapján elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszairt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

A befektetett pénzügyi eszközök értékvesztésének meghatározásához és annak visszairásához biztosítani kell az adatok összegyűjtését, az információk feldolgozását, valamint az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítését.

Az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítéséért **gazdasági vezető felelős.**

Az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat **jóváhagyására a gazdasági vezető jogosult.**

1.4.4. Készletek

A készletek között azokat az eszközöket kell kimutatni – egyedi értéküktől függetlenül –, amelyek a társaságunk tevékenységét egy évnél rövidebb ideig szolgálják, egy éven belül felhasználásra, értékesítésre, vagyis átalakításra kerülnek. A mérlegben a készletek között kell kimutatni:

- a vásárolt készleteket,
- a változatlan formában való értékesítés céljából beszerzett árukat,
- a közvetített szolgáltatásokat,
- göngyölegeket,
- az állatokat (tenyészállatok kivételével),
- a saját termelésű befejezetlen-, félkész-, és késztermékeket,
- a készletre adott előlegeket.

a) vásárolt készletek

Vásárolt készlet minden olyan eszköz, amelyet nem a társaságunk állított elő, és amely általában vásárlással került a tulajdonunkba. Vásárolt készletek között kell kimutatni az alapítók által nem pénzbeli betétként adott készletet is.

A mérlegben a vásárolt készletet bekerülési értéken, illetve a Sztv., és társaságunk számviteli politikája alapján elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

A vásárolt készletek értékvesztésének meghatározásához, illetve annak visszairásához biztosítani kell az adatok összegyűjtését, az információk feldolgozását, valamint az értékvesztésre vonatkozó javaslat elkészítését.

Az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítéséért gazdasági vezető, **felelős**.

Az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat **jóváhagyására gazdasági vezető jogosult**.

Társaságunk a vásárolt készleteket a mérlegben beszerzési áron –FIFO módszerrel meghatározott érték alkalmazása –megállapított értéken mutatja ki.

A **FIFO módszer** a beszerzési áron történő értékelés azon formája, amelynél a zárókészleteket a legutolsó vásárlások alapján kell értékelni.

Ez a módszer feltételezi az indokolt fogyasztási (kifogyási) sorrend megtartását.

A FIFO módszer alkalmazása során a felhasználás, illetve értékesítés esetén mindig a legrégiben meglévő (legkorábban bekerült) készlet értékét kell kivezetni, így a mérlegben a mérleg fordulónapján meglévő készlet értéket az utolsó beszerzések határozzák meg.

b) saját termelésű készletek

Társaságunk év közben a saját termelésű készleteket nem tartja nyilván.

A saját termelésű készleteket (állatok, befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek) a mérlegben előállítási értéken, *utókalkulációval* meghatározott – közvetlen önköltségen kell értékelni. Az előállítási költséget a társaságunk önköltség-számítási szabályzatában foglaltak szerint kell meghatározni.

A mérlegbe beállított tételeknél figyelembe kell venni az értékvesztést. Az előállítási költség az értékelés kiindulópontja. Abban az esetben, ha a mérleg készítésekor ismert és várható el-

adási ár az előállítási költségnél jelentősen és tartósan alacsonyabb, akkor a saját termelésű készleteket a várható eladási árból számított – a még elvégzendő tevékenységek várható közvetlen költségeivel csökkentett értéken – kell a mérlegben kimutatni.

Amennyiben a készletek piaci értéke jelentősen és tartósan meghaladja a könyv szerinti értéket, akkor a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell.

A saját termelésű készletek értékvesztésének meghatározásához, illetve annak visszairásához biztosítani kell az adatok összegyűjtését, az információk feldolgozását, valamint az értékvesztésre vonatkozó javaslat elkészítését.

Az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítéséért **gazdasági vezető a felelős.**

Az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat **jóváhagyására gazdasági vezető a jogosult.**

c) készletre adott előlegek

A forintban adott előlegeket könyv szerinti értéken kell értékelni, és a követelésekhez hasonlóan értékvesztést kell elszámolni a számviteli politikában előírtak szerint. A devizában, külföldi valutában adott előlegeket a kifizetéskor napi – a számviteli politikában meghatározott – árfolyamon kell értékelni. Év végén a többi devizás tételhez hasonlóan kell értékelni. Amennyiben a teljesítés meghiúsul – a partner nem teljesít – akkor az előleget át kell vezetni az egyéb követelések közé.

1.4.5. Pénzeszközök értékelése

Forint pénzeszközök értékelése, értékvesztése

A forint pénzeszközöket év végén a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni. Abban az esetben, ha valamely bankban lévő bankbetét behajthatatlan, hitelezési veszteségként le kell írni, bizonytalanság esetén értékvesztést kell elszámolni.

Az értékvesztés elszámolását akkor kell alkalmazni, ha a mérlegkészítéskor ismert információk alapján, a fordulónapon fennálló, mérlegkészítésig be nem folyt bankbetétek várható befolyása kevesebb a könyv szerinti értéknél, és a várható veszteségjellegű különbözet **tartós és jelentős.**

Az értékvesztés elszámolását követő évek év végi értékelésekor, ha a várhatóan megterülő érték jelentősen meghaladja a könyv szerinti értéket, az értékvesztést vissza kell írni.

Devizás pénzeszközök értéke a mérlegben

Devizás pénzeszközöknél a mérlegben szereplő érték meghatározását a következők szerint kell elvégezni:

- meg kell állapítani a devizás pénzeszköz fordulónapi árfolyamon számított értékét, és ennek, valamint a könyv szerinti értéknek a különbözeteként a pénzeszközök árfolyam-különbözetét,
- az összes devizás eszköz – beleértve a pénzeszközöket is – és a devizás forrás értékeléséből adódó árfolyam-különbözetek összevonásával meg kell határozni az összesített árfolyam-különbözetet,
- az árfolyam-különbözeteket el kell számolni árfolyamnyereségként, vagy árfolyam-veszteségként.

A devizás tételek összevont értékelése során megállapított árfolyamváltozás elszámolására vonatkozó javaslat elkészítéséért **gazdasági vezető a felelős.**

A devizás tételek összevont értékelése során megállapított árfolyamváltozás elszámolására vonatkozó javaslat **jóváhagyására gazdasági vezető a jogosult.**

1.4.6. Követelések

Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)

- A belföldi követeléseket, a számlázott, elismert összegben kell a mérlegben kimutatni, figyelembe véve a követelések értékelésére vonatkozó általános rendelkezéseket.
- A külföldi követeléseket a mérlegben a külföldi megrendelő által elismert, devizában számlázott összeg forintra átszámított értékét kell az MNB által jegyzett árfolyam kimutatni.

A vevők minősítése során vizsgálni kell a következőket:

- a vevő, adós jövedelmi helyzetét,
- fizetőképességét, likviditási gondjainak tartósságát,
- a vonatkozó szerződés alapján garancia érvényesítésére van-e mód és esély,
- csődeljárást, felszámolási eljárást indítottak-e vele szemben, ha igen, a követelés milyen mértékű kielégítésére lehet számítani.

A **vevő, az adós minősítése** alapján az üzleti év mérlegfordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (ideértve a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket, továbbá a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjellegű tételeket is) értékvesztést kell elszámolni – a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján – a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti – veszteségjellegű – különbszet összegében, ha ez a különbszet tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

A **vevők egyedi értékelése** alapján elszámolható értékvesztést a minősítés vizsgálata, valamint a számviteli politikában meghatározottak szerint, a következőkben felsorolt esetek alapján kell megállapítani.

Adós minősítése	A minősítés kritériuma	Elszámolható értékvesztés
Problémamentes adós	Aki fizetési kötelezettségének minden esetben határidőre eleget tett.	Nincs

Külön figyelendő adós	Aki fizetési kötelezettségének a beszámoló-készítés időpontjáig hatvan napon túl nem tett eleget.	A követelés 20 %-a
Átlag alatti adós	Aki fizetési kötelezettségének a beszámoló- készítés időpontjáig százhusz napon túl nem tett eleget.	A követelés 30 %-a
Kétes adós	Aki a fizetési kötelezettségének a beszámoló-készítés időpontjáig száznyolcvan napon túl nem tett eleget.	A követelés 50 %-a
Rossz adós	Aki ha a fizetési kötelezettségének a beszámoló- készítés időpontjáig háromszázhatvan napon túl nem tett eleget.	A követelés 100 %-a

a) **Problémamentes, teljes értékű vevő és egyéb követelések:**

- amely a tárgy évet követő év január 15-ig pénzügyileg rendezésre került, azaz a pénzügyi rendezés feldolgozása megtörtént,
- amellyel kapcsolatban az egyenlegegyeztetés eredménnyel zárult, azaz a vevő/adós az egyenlegközlőt elfogadó nyilatkozattal visszaküldte, vagy az egyenlegközlő alapján a vevővel való egyező könyvelés megvalósult, illetve egyéb követelés esetén az esetleges eltérés tisztázásra került,
- amellyel kapcsolatban a vevő/adós az egyenlegközlőn nem jelzett olyan helyzetet, amely a követelés megtérülését kedvezőtlenül befolyásolná,
- egyenleg visszaigazolás hiányában az a követelés, amelynek fizetési határideje a tárgy év december 31-ig nem járt le,
- azon követelések, amelyeknél a fizetési határidő ugyan lejárt, de a késcdelem 90 napon belüli, és nincs olyan információ, amely a vevő fizetőképességét kétségessé tenné,
- azon követelés, amely végelszámolás alatt lévő vevővel szemben áll fenn és a követelés a végelszámolónak bejelentésre került, azt a végelszámoló visszaigazolta.

b) Az egyedi értékelés alá tartozó követelések értékvesztése

Értékvesztést kell elszámolni a következő esetekben:

- A folyamatban lévő felszámolások esetében azon vevőkre, amelyekkel szembeni követelés a felszámolónak bejelentésre került és a felszámoló azt visszaigazolta,
- A csődegyezséggel érintett vevőkre,
- Azon vevőkre/adósokra amelyek nem minősülnek teljes értékűnek.

Az értékvesztés mértéke és megállapítása:

- Felszámolás alatt lévő adósok esetén az értékvesztését a felszámolótól beszerzett nyilatkozat, vagy/és a felszámolás alatt készített mérleg, egyéb vagyonkimutatás, adóbsesorolás alapján kell megállapítani. Az értékvesztés mértéke a meg nem térülő követelés bejelentett követeléshez viszonyított aránya, értéke a meg nem térülő követelés összege. Abban az

esetben, ha a felszámoló arról nyilatkozik, hogy a követelésre vagyontfedezet nem áll rendelkezésre az értékvesztést a követelés nyilvántartási értékének 99 %-ában kell meghatározni. Mindaddig, amíg a felszámolás le nem zárul és a követelés nem lesz behajthatatlan ezen az értéken kell a mérlegben szerepeltetni.

- Csődeljárás alatt lévő vevők esetén az értékvesztés mértéke a csődegyezség során elengedett összeg, bejelentett követeléshez viszonyított aránya. Értékét azon összegben kell meghatározni, amely a csődegyezség során elengedésre került. Amennyiben a csőd megegyezésben változás következett be és további elengedésre került sor, az értékvesztést ennek megfelelően kell megállapítani. Ha az eljárás felszámolási eljárásba fordult, az értékvesztést a felszámolás alatt lévő adósokra vonatkozó szabályok szerint kell számítani.
- A külföldi vevők esetében az értékvesztés mértéke 1-99 % között szóródhat, az összeget a behajtó cég információinak alapján azok tartóssága, bizonyossága mérlegelésével kell megállapítani. A külföldi pénzürtékre szülő követelések értékvesztését devizában kell meghatározni, az elszámolásakor a minősítés végeredményeként adódó csökkentő érték devizában kimutatott összegét az év végi átértékelés előtti könyv szerinti árfolyam alapján kell forintra átszámítani, s ez lesz az értékvesztésként elszámolandó összeg. Az év végi átértékelés már az értékvesztéssel csökkentett deviza összegre vonatkozik.

Ezen vevői körben a minősítéshez figyelembe veendő szempontok és dokumentumok:

- a követelés keletkezésének ideje, fizetési határidő lejártja, melyhez a vevőket az alábbi kategóriákba kell besorolni:
 - = 91-180 napos késedelem
 - = 181-360 napos késedelem
 - = 360 napon túli késedelem
- a fizetési felszólításokra tett adós reagálások,
- részletfizetési megállapodás alapján történt teljesítés megítélése,
- az egyenlegközlésre tett adós reagálások,
- a behajtás jogi eszközeire tett adós reagálások, (pl.: fizetési meghagyásra tett ellenvélemény, felszámolás kilátásba helyezésére tett adós igérvény)
- a vonatkozó szerződés alapján a garancia érvényesítésének lehetősége, esélye,
- a vevő szerepel-e a NAV nyilvános adós listáján, illetve a tartozással nem rendelkezők listáján,
- a vevő közzétett előző évi éves beszámolójának értékelése alapján a jövedelmi, pénzügyi helyzetére vonatkozó információk,
- a cégnyilvántartásból nyert információk (tulajdonosok, székhely és ezek változása, NAV végrehajtási eljárása, adószám felfüggesztés stb.)
- sajtóértesülések.

Az értékvesztést fenti tényezők és dokumentumok együttes minősítése és értékelése alapján szükséges megállapítani, figyelemmel a tartósságra és a jelentős összeg értékhatárára.

c) Behajthatatlan követelések

A behajthatatlanság tényét a következők szerint kell megállapítani:

a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 3. § (4) bekezdés 10. pont a)-g) alpontja szerinti követelés azzal az eltéréssel, hogy nem tekinthető behajthatatlannak a követelés, ha a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik,

- amelyre az adós ellen vezetett végrehajtás során nincs fedezet, vagy a talált fedezet a követelést csak részben fedezi (amennyiben a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik, az óvatosság elvéből következően a behajthatatlanság - nemleges foglalási jegyzőkönyv alapján - vélelmezhető),
- amelyet a hitelező a csődeljárás, a felszámolási eljárás, az önkormányzatok adósságrendezi eljárása során egyezségi megállapodás keretében elengedett,
- amelyre a felszámoló által adott írásbeli igazolás (nyilatkozat) szerint nincs fedezet,
- amelyre a felszámolás, az adósságrendezi eljárás befejezésekor a vagyonfelosztási javaslat szerinti értékben átvett eszköz nem nyújt fedezetet,
- amelyet eredményesen nem lehet érvényesíteni, amelynél a fizetési meghagyásos eljárással, a végrehajtással kapcsolatos költségek nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével (a fizetési meghagyásos eljárás, a végrehajtás veszteséget eredményez vagy növeli a veszteséget), amelynél az adós nem lehet fel, mert a megadott címen nem található és a felkutatása „igazoltnak” nem járt eredménnyel,
- amelyet bíróság előtt érvényesíteni nem lehet,
- amely a hatályos jogszabályok alapján elévült.

A követelés minősítésének értékvesztésre, annak visszaírására, valamint a behajthatatlan tételek elszámolására vonatkozó javaslat elkészítéséért a *gazdasági vezető* felelős.

A követelés minősítésének értékvesztésre, annak visszaírására, valamint a behajthatatlan tételek elszámolására vonatkozó javaslat jóváhagyására *ügyvezető* jogosult.

d) Egyéb követelések értékelése

A társaság egyéb követeléseit – a számlarendben foglalt tagolásban – a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni.

1.4.6.2. Vevő követelések dokumentumai, nyilvántartási rendje

Az áruszállítás, szolgáltatás nyújtás elismerése.

a) Áruszállítás esetén:

- ha szállítólevéllel történik a kiszállítás, akkor szállítólevél aláírása, vagy
- ha az áruval a számlát is viszik, akkor az átvétel igazolása a számlán történik.

b) Szolgáltatásnyújtás esetén:

- a megrendelt szolgáltatás teljesítésének igazolása a megrendelésen történik, vagy
- számlán igazolják a teljesítést, vagy
- a számla külön teljesítés igazolás alapján készül.

Követelések nyilvántartása:

A követelésekről analitikus nyilvántartás kell vezetni, az állományváltozást negyedévenként a számlarendben foglaltak szerint a főkönyvi könyvelésbe fel kell adni.

1.4.6.3. A kis összegű követelések csoportos értékelése

Kis összegű követelésnek kell tekinteni a számviteli politikában meghatározott értéket meg nem haladó adós és vevő követelést. A kisösszegű követelésekről év végén kigyűjtés alapján külön nyilvántartást kell készíteni.

A kis összegű követelések könyvvitelben elkülönített csoportjára – a követelések együttes minősítése alapján – az értékvesztés összegét ezen követelések nyilvántartásba vételi értékének százalékában kell meghatározni.

1.4.6.4. Adós, vevő követelések behajtása

Amennyiben az adós, vevő fizetési határidőre fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, úgy a fizetési határidőt követő 15. nap után fizetési felszólítást kell küldeni részére. Ha az első fizetési felszólítás ellenére sem tesz eleget, akkor az első felszólítást követő 45. nap után ismételt fel kell szólítani. Abban az esetben, ha kétszeri felszólítás után sem tesz eleget fizetési kötelezettségének intézkedni kell a követelés behajtásáról.

1.4.6.5. Követés jellegű sajátos elszámolások értékelése

Az adott előlegeket az előleggel történő elszámolásig az elismert összegben kell a mérlegben kimutatni, figyelembe véve a követelés értékelésére vonatkozó általános rendelkezéseket.

1.4.6.6. Követelések elismertetésének rendje

A követeléseket – akár belföldi, akár külföldi - a mérleg-fordulónappal azonos időponttal, de a beszámoló-készítés keretében a vevőkkel, adósokkal el kell ismertetni.

Nem kell a követeléseket elismertetni, ha annak összege a **100 000 Ft-ot nem éri el**.

Arra vonatkozóan, hogy a követelések elismertetését milyen összeghatár alatt nem kell elvégezni, a társaság a költség-haszon alapelv érvényesítése alapján dönt.

1.2.6. A forgóeszközök között kimutatott értékpapírok mérlegben szereplő értéke

A mérlegben a gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetést, valamint a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt bekerülési értéken, illetve a Sztv., és társaságunk számviteli politikája alapján elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

Az értékvesztés meghatározásához és annak visszaírásához biztosítani kell az adatok összegyűjtését, az információk feldolgozását, valamint az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítését.

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítéséért **gazdasági vezető felelős**.

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat **jóváhagyására ügyvezető jogosult**.

1.4.7. Aktív időbeli elhatárolások értékelése

Az aktív időbeli elhatárolások értékelésénél a számviteli politikában, valamint a számlarendben foglalt előírások alapján kell eljárni.

Az aktív időbeli elhatárolásként kimutatandó, a szerződés elszámolási egysége teljes szerződéses ellenértékének teljesítési fok arányában számított mérlegfordulónapi összegének a szerződés elszámolási egységével kapcsolatban az előző üzleti év(ek)ben és a tárgyévben együttesen elszámolt nettó árbevétel meghaladó részének meghatározása során a teljesítési fok – azaz a tényleges teljesítésnek a szerződés elszámolási egységére meghatározott mértékének, amely a ténylegesen elvégzett munkáknak az elvégzendő összes munkához viszonyított arányát fejezi ki – meghatározásának választott módszere:

2. A források értékelése

2.1. A saját tőke értékelése

Saját tőkeként csak olyan tőkerészt lehet kimutatni, amelyet a tulajdonosok bocsátottak a társaság rendelkezésére, vagy amit a tagok adózott eredményükből hagytak a társaságnál, illetve amit jogszabály ide sorol. Itt kell kimutatni az értékhelyesbítésekkel azonos összegű értékelési tartalékot is.

2.1.1. A jegyzett tőke értéke

Jegyzett tőke az a tőkerész, amelyet a társaság tulajdonosai az alapításkor, illetve tőkeemelés-kor időbeli korlátozás nélkül bocsátottak a társaság rendelkezésére.

2.1.2. A tőketartalék

Tőketartalékként kell a mérlegben kimutatni társaság tagjaitól, befektetőitől ellenszolgáltatás nélkül, tehermentesen és véglegesen, a jegyzett érték és a névérték különbözeteként kapott eszközöket, valamint a jogszabály alapján tőketartalékként átvett eszközöket.

2.1.3. Eredménytartalék

Eredménytartalékként kell a mérlegben szerepeltetni a korábbi évek adózott eredményeinek halmozott összegét.

2.1.4. Lekötött tartalék

A lekötött tartalék képzésének és mérlegben történő kimutatásának részletes szabályait a társaság számviteli politikája és számlarendje tartalmazza. A lekötött tartalék képzése csak taggyűlési (közgyűlési) határozat alapján történhet.

2.1.5. Értékelési tartalék

Az értékelési tartalékon belül elkülönítetten kell kimutatni az eszközök piaci értékelésekor meghatározott értékhelyesbítések összegét értékelési tartalékként, és a valós értéken történő értékelés esetén a saját tőkével szemben elszámolt értékelési különbözetet a valós értékelés értékelési tartalékként.

Az értékhelyesbítés értékelési tartaléka és az értékhelyesbítés, valamint a valós értékelés értékelési tartaléka és az értékelési különbözet csak egymással szemben és azonos összegben változhat.

2.1.6. Adózott eredmény

Az üzleti év adózott eredményét az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye és a pénzügyi műveletek eredménye (a továbbiakban együtt: adózás előtti eredmény) adófizetési kötelezettség levonásával csökkentett összegében kell meghatározni.

2.2. Céltartalék értékelése

Társaságunknál céltartalékot kell képezni a szükséges mértékben azokra a fizetési kötelezettségekre - ideértve különösen a jogszabályban meghatározott garanciális kötelezettséget, a függő kötelezettséget, a biztos (jövőbeni) kötelezettséget, a korengedményes nyugdíj, illetve a helyébe lépő korhatár előtti ellátás, a végkielégítés miatti fizetési kötelezettséget, a környezetvédelmi kötelezettséget, valamint a megkötött szerződésből vagy annak elszámolási egységéből várható veszteséget -, amelyek a mérlegfordulónapon valószínű vagy bizonyos, hogy fennállnak, de összegük vagy esedékességük időpontja még bizonytalan, és azokra a vállalkozó a szükséges fedezetet más módon nem biztosította.

A céltartalék képzés nagyságát a mérlegkészítéskor rendelkezésre álló információk alapján kell meghatározni, a számviteli politikában foglalt előírásoknak megfelelően.

Az előzőek alapján képzett céltartalékot a mérlegben könyv szerinti értékkel kell szerepeltetni.

2.3. A kötelezettségek értékelése

A kötelezettségeket attól függően, hogy azok forintban, vagy devizában keletkeztek-e, eltérően kell értékelni. Az egyes kötelezettségek értékét a következők szerint kell év végén meghatározni.

- a) A folyósított, illetve a törlesztésekkel csökkentett összegben kell a mérlegben kimutatni:
 - a beruházási és fejlesztési hiteleket,
 - az egyéb hosszú lejáratú hiteleket,
 - a hosszú lejáratra kapott kölcsönöket,
 - a rövid lejáratú hiteleket,
 - a rövid lejáratú kölcsönöket.

A mérlegben kimutatásra kerülő összeg bizonylata a hitelt, kölcsönt folyósító pénzügyintézetnek a december 31-i állapotra vonatkozó bankkivonata, illetve más vállalkozó, szervezet által adott kölcsönöknél a kölcsönt folyósító egyenlegközlő levele.

- b) A kötvénykibocsátáshoz kapcsolódó kötelezettségek összegét a kötvény tulajdonosonként vezetett analitikus nyilvántartás szerinti, a kötvénytulajdonosokkal szembeni tartozás (a kapott összeg és a törlesztő részletek különbözete) összegben kell a mérlegben szerepeltetni.
- c) Jellegüknek megfelelően ellenőrizve, a nyilvántartás szerinti értéken kell a mérlegben kimutatni:
 - az alapítókkal szembeni kötelezettségeket,
 - az egyéb hosszú lejáratú kötelezettségeket,
 - az egyéb rövid lejáratú kötelezettségeket.
- d) A vevőktől kapott előlegeket a ténylegesen befolyt összegben kell a mérlegben kimutatni a szerződés szerinti teljesítést követő elszámolásig, az előleg visszautalásáig, illetve egyéb bevételkénti elszámolásáig.
- e) Az áruszállításból, a szolgáltatás teljesítésből származó, általános forgalmi adót is tartalmazó kötelezettségeket a társaságunk által elismert, számlázott összegben kell kimutatni mindaddig, amíg a kötelezettséget társaságunk pénzeszközzel, váltóval, eszközátadással, a Polgári Törvénykönyv szerinti beszámítással ki nem egyenlítette, egyéb, illetve halasztott bevételként el nem számolta.
- f) A váltó tartozásokat a fizetendő összegben (és nem a kiváltott kötelezettség összegében) kell a mérlegben szerepeltetni.

2.4. Passzív időbeli elhatárolások értékelése

A passzív időbeli elhatárolások értékelésénél a számviteli politikában, valamint a számlarendben foglalt előírások alapján kell eljárni.

2.5. Sajátos értékelési szabályok

Sajátos értékelési eljárás követhető

- a) a vállalkozások alapításánál, átalakulásánál, felszámolásánál, megszűnésénél, a vállalkozás értékesítése előtti értékelésénél,
- b) tárgyi eszközök, a befektetett pénzügyi eszközök újraértékelésénél,

c) az infláció hatásának mérésénél.

A sajátos értékelési szabályok a külön törvény állapítja meg.

A Sztv. Szerint a kettős könyvvitelt vezető vállalkozó jogosult a vállalkozási tevékenységet közvetlenül és közvetett módon tartósan szolgáló vagyoni értékű jogokat, szellemi terméket, tárgyi eszközöket (a beruházások kivételével) és befektetett pénzügyi eszközöket (az értékpapírok, a forintban adott kölcsönök és forintban elhelyezett hosszú lejáratú bankbetétek kivételével) évenként, december 31-i fordulónappal piaci értékükön értékelni.

Társaságunk ezzel a lehetőséggel jelenleg nem él.

2.6. Speciális értékelési szabályok

A speciális értékelési szabályok közé tartoznak:

- közétkeztetés rezsidiójának meghatározás,
- karbantartók, segédmunkások, takarítók rezszi óradíjának, ügyviteli díjak meghatározása.
- járművek munkagépek, kisgépek óradíjának meghatározása.

A fent leírt tételek számításánál az évente megkötött, vagy felülvizsgált üzemeltetési, feladat-ellátási, közszolgáltatási szerződések mellékletében rögzített önköltség számítási kimutatás alapján, az esedékes áremelés előtt kell elkészíteni. Az önköltség számítás az alapja a mindenkori áremelésnek.

Az áremelési javaslatot az Önkormányzat Képviselőtestülete elé kell beterjeszteni.

Az önköltség számítási táblázathoz a tárgyévben felmerült közvetett és közvetlen költségeket kell részletezni, szintén a megkötött szerződésekben részletezetteknek megfelelően. A tárgyévi költségeken túl részletezni kell a következő év várható költségeit is, a már ismert emelkedések, illetve a kalkulált áremelkedések figyelembevételével.

Az önköltségek számításakor a Szalka-Víz Kft. mindenkori hatályos Önköltség számítási szabályzatát kell alkalmazni.

IV. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Ez a szabályzat 2021. január 1 napján lép hatályba.

A társaságnál ügyvezető kell gondoskodni, hogy a szabályzatban foglalt előírásokat az érintett munkatársak megismerjék, annak tényét a szabályzathoz csatolt íven aláírásukkal igazolják, a hatálybalépés napjával egyidejűleg.

Mátészalka, 2021. március 31.

**MÁTÉSZALKAI
TÁVHŐSZOLGÁLTATÓ KFT.**
4700 Mátészalka, Munkácsy út 17.
Adószám: 11247269-2-15

.....
Dankó Attila
ügyvezető

